

Uit den oude doos:

Uit: De Telegraaf 21-12-1991/Door Richard de Jonge
Van: De redactie

EIGENAARS VAN ZALM- SCHOUWEN VERENIGEN ZICH

*Wilma Stappershoef in haar zalmschouw.... Zingend op
noten van de accordeon*

Wilma: 'Scheepskleding maak ik zelf'

WOUDRICHEM, Om de zalmschouwen voor ons land te behouden, is de Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw (VBZ) opgericht. Alleen bezitters van een oude zalmschouw, dus zonder kajuit, kunnen lid worden.

De vereniging, die 90 leden telt, stelt zich ten doel de zalmschouwen in de vaart te houden. Daarnaast zal zij deze zeilende platbodems opnemen in een register en restauratie en onderhoud ervan stimuleren. De meeste zalmschouwen bevinden zich in de buurt van Woudrichem, Werkendam en Dordrecht. Niet zo vreemd als je weet dat de zalmschouw in vroegere jaren vooral werd gebruikt voor het vissen in de Biesbosch. Wat de Botter was voor de voormalige Zuiderzee, was de zalmschouw voor het rivierengebied.

Hoe oud de zalmschouw is, is niet bekend. Er zijn foto's van zalmschouwen die rond de eeuwwisseling gemaakt zijn, maar het schip kan best veel langer bestaan. Na hout werd ijzer het materiaal waarvan het scheepje werd gebouwd. In de beginjaren werd het nog geklonken, tegenwoordig wordt het gelast. Van de houten schepen is er niet één bewaard gebleven. Een van de belangrijkste kenmerken van de zalmschouw is het ronde achterschip, waardoor de visser gemakkelijk zijn netten kon uitzetten en binnenhalen.

Het scheepje is het tegenovergestelde van waar de meesten van ons naar op zoek zijn. Een huig doet dienst als kajuit, het heeft geen toilet, de ruimte is beperkt en het zeilt voor geen meter. Wilma Stappershoef, die al bijna 20 jaar in een zalmschouw vaart, moet lachen. 'Dat primitieve maakt het nou juist zo leuk. Doordat de zalmschouw maar een diepgang heeft van 20 centimeter, kun je op plaatsen komen die voor anderen niet te bereiken zijn. Een ander voordeel is dat ik het bootje alleen kan varen, hoewel het voor de klets natuurlijk gezelliger is als er iemand mee gaat. Ik ga er ook altijd mee met vakantie. In de Biesbosch mag je in bepaalde gebieden niet moteren. Dan doe ik de buitenboordmotor uit en ga ik roeien, bomen of zeilen. Schitterend', zegt de 27-jarige Woudrichemse.

Geboren op een ark, kwam ze al gauw met het water en alles wat daar omheen zit in aanraking. 'Ik was vaak met mijn vader op pad en ik geloof dat ik nog eerder kon roeien dan lopen.

Toen we een keertje onderweg waren en ik een zalmschouw zag, was ik er meteen weg van. We hebben samen de mallen gemaakt en toen het bootje klaar was, heeft mijn vader me beloofd dat hij ooit ook eens een zalmschouw voor mij zou bouwen. Kort voor zijn dood heeft hij zijn belofte ingelost. Ik heb tot vorig jaar in mijn Meerkoetje - dit is de kleinste zalmschouw - gevaren. Omdat ik er ook in de weekenden mee weg ga, moet ik er ook in slapen. Doordat de huig een beetje aan de kleine kant was, kreeg ik als het regende steeds natte voeten. Dit voorjaar heb ik een geklonken Driekwarter gekocht. Deze is met zijn 6.60 meter zo'n anderhalve meter langer dan de Meerkoet en houd ik dus net droge voeten', aldus de bejaardenverzorgster.

Alles in de woning van Wilma staat in het teken van de visserij. De muren worden bedekt met fraaie schilderijen en prachtige foto's uit vervlogen tijden, een spieringkorf doet dienst als lamp en het schippersbitter staat uitnodigend op de kast. Ze doet alles om haar hobby zo compleet mogelijk te maken. Sinds kort volgt ze zelfs een cursus fuiken breien.

'Harstikke leuk, maar ik heb ook mijn eigen scheepskleding gemaakt. Een stel voor aan boord en een stel voor netjes. Zo'n oude bak met iemand met een hypermodern nylon jack aan het roer is niets. Ik heb stad en land afgereisd om de geschikte stof te vinden. Bij een fabriek in de buurt heb ik uiteindelijk een Manchester broek op de kop getikt. Hadden ze al 30 jaar op zolder liggen.

Ik probeer alles zo authentiek mogelijk te doen. De enige concessies zijn de buitenboordmotor en het gasstel, maar als het kon, gooide ik die er ook zo uit. Ik heb ook tijden lopen zoeken naar een Vuurduvel, een houtkachel, en struin regelmatig rommelmarkten af, op zoek naar oude trommeltjes. Alles wat ik in mijn vrije tijd doe, heeft zijdelings te maken met de boot'.

Zalmschouweigenaren gaan veel met elkaar op pad of zoeken elkaar op. 'Na een uitwaaien komen de Vuurduvels op de kant, wordt de zelf gevangen of gekochte vis in de pan gedaan en zitten we een tijdje later heerlijk met ons allen te eten. Een borrel en de zeemansliederen ontbreken natuurlijk niet. Om het niet al te vals te laten klinken, neem ik mijn accordeon maar mee', besluit Wilma lachend.